

Uittreksel uit de notulen van de raad voor maatschappelijk welzijn van donderdag 8 mei 2025

Aanwezig

Glenn Lambert, voorzitter

Luc Vannieuwenhuyze, burgemeester

Pascale Baert, Birger De Coninck, Lieve Germonprez, Vincent Byttebier, Grietje Goossens, Didier Van Nieuwenhuyse, Bert Verdru, Marie De Cloet, Klaas Carrette, schepenen

Danny Bossuyt, Veerle Vervaeke, Dirk Verwilt, Simon Bekaert, Nele Callens-Gelaude, Hedwig Verdoodt, Katrien Seys, Benedikt Van Staen, Kristof Vande Walle, Joris Vande Vyvere, Jean-Marie Gunst, Mouna Belkadi, Rik Stevens, Bernard De Marez, Lieven Vaneckhoute, Koen Desmet, Filip Naert, Stijn Dermul, Isabelle Van de Cappelle, raadsleden

Hendrik Vandenbruwane, algemeen directeur

Verontschuldigd:

Machteld Vanhee, raadslid

RMW/2025/034 - Deontologische code van het lokaal bestuur Tielt - Vaststellen.

Bevoegdheid

Decreet over het lokaal bestuur van 22.12.2017, in het bijzonder artikel 39, artikel 55, artikel 74 en artikel 83.

Juridische grond

Besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van Meulebeke van 23.01.2019 betreffende de goedkeuring van de deontologische code voor de lokale mandataris_RMW.

Besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van Meulebeke van 08.03.2023 betreffende de wijziging van de deontologische code voor de lokale mandataris_RMW.

Besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van Tielt van 21.02.2019 betreffende de goedkeuring van de deontologische code voor de lokale mandatarissen van het lokaal bestuur Tielt.

Besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van Tielt van 04.05.2023 betreffende de aanpassing van de deontologische code van de lokale mandatarissen van het lokaal bestuur Tielt ingevolge het decreet van 03.02.2023 tot wijziging van het decreet van 22.12.2017 over het lokaal bestuur.

Verwijzingsdocumenten

20230504_Tielt_deontologischeCode_GR_RMW.pdf,

20250308Meulebeke_DeontologischeCode_RMW.pdf,

20250508_GR_RMW_Deontologische_code.pdf

Feiten, context en argumentatie

In de raad voor maatschappelijk welzijn van Meulebeke van 23.01.2019 werd de deontologische code voor de lokale mandataris_RMW goedgekeurd. Deze code werd gewijzigd bij besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van 08.03.2023.

In de raad voor maatschappelijk welzijn van Tielt van 21.02.2019 werd de deontologische code voor de lokale mandatarissen van het lokaal bestuur Tielt goedgekeurd. Deze code werd gewijzigd bij besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van 04.05.2023.

Artikel 39 van het decreet over het lokaal bestuur van 22.12.2017 bepaalt dat de gemeenteraad een deontologische code aanneemt en een deontologische commissie opricht. De deontologische code regelt ook de samenstelling, werking en bevoegdheid van de deontologische commissie.

Artikel 74 van het decreet over het lokaal bestuur bepaalt dat artikel 39 eveneens van toepassing is op de raad voor maatschappelijk welzijn.

Er werd een ontwerp van deontologische code van het lokaal bestuur Tielt opgemaakt.

Deze code is wat het OCMW betreft van toepassing op de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, de voorzitter van het vast bureau, de leden van het vast bureau, de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst, de medewerkers van de lokale mandatarissen, lokale mandatarissen die namens het OCMW andere mandaten bekleden en externe personen die namens het lokaal bestuur een mandaat opnemen.

Het ontwerp van deontologische code van het lokaal bestuur Tielt wordt ter goedkeuring aan de raad voor maatschappelijk welzijn voorgelegd.

Stemming

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Besluit

Artikel 1

De deontologische code zoals goedgekeurd in zitting van de raad voor maatschappelijk welzijn van Meulebeke van 23.01.2019 en gewijzigd in zitting van de raad voor maatschappelijk welzijn van 08.03.2023 op te heffen.

Artikel 2

De deontologische code zoals goedgekeurd in zitting van de raad voor maatschappelijk welzijn van Tielt van 21.02.2019 en gewijzigd in zitting van de raad voor maatschappelijk welzijn van 04.05.2023 op te heffen.

Artikel 3

De deontologische code van het lokaal bestuur Tielt als volgt vast te stellen :

1. INLEIDING

Lokale mandatarissen dienen zich bewust te zijn van de belangrijke maatschappelijke rol die zij vervullen. Luisterbereidheid, dienstbaarheid, aanspreekbaarheid in rechtstreeks contact met de bevolking, worden terecht als noodzakelijk en waardevol beschouwd in een moderne democratie. Deze deontologische code is een leidraad en beoordelingskader voor de lokale mandatarissen om deontologisch zorgvuldig te kunnen handelen. Ze biedt een houvast en ondersteuning op het gebied van integer handelen en bestuurlijke integriteit. Dit kan nodig zijn wanneer lokale mandatarissen in situaties terecht komen waarin een moeilijke keuze moet gemaakt worden, zoals in gevallen waar het algemeen belang moet afgewogen worden tegen persoonlijke belangen. Het integer handelen van de lokale mandatarissen dient te steunen op volgende waarden:
Dienstbaarheid: het handelen van de lokale mandataris is altijd gericht op het belang van de stad en het OCMW en op dat van haar burgers en organisaties.
Functionaliteit: het handelen van de lokale mandataris heeft een herkenbaar verband met de functie die hij binnen het lokaal bestuur vervult.

Onafhankelijkheid: het handelen van de lokale mandataris wordt gekenmerkt door onafhankelijkheid en onpartijdigheid, hetgeen betekent dat er geen (schijn van) belangenvermenging mag zijn.

Openheid: het handelen van de lokale mandataris is transparant, zodat optimale verantwoording mogelijk is en controlerende organen volledig zicht hebben in het handelen van de mandataris en zijn beweegredenen daarbij.

Vertrouwelijkheid: de lokale mandataris wendt de informatie en kennis waarover hij in hoefde van zijn functie beschikt enkel aan voor het doel waarvoor die gegeven zijn.

Zorgvuldigheid: het handelen van de lokale mandataris is zodanig dat alle burgers en organisaties op gelijke wijze, met respect worden behandeld en dat de belangen van betrokken partijen op een correcte, zorgvuldige manier worden afgewogen.

De deontologische code is niet gemaakt als instrument tot controle en sanctionering. Wel als referentiekader voor de mandatarissen om belangenvermenging te vermijden en om ervoor te zorgen dat het publiek belang altijd voorop staat.

2. TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

De deontologische code is van toepassing op de lokale mandatarissen. Voor de gemeente worden hieronder begrepen:

- de voorzitter van de gemeenteraad
- de gemeenteraadsleden
- de burgemeester
- de schepenen.

Voor het OCMW worden hieronder begrepen:

- de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn
- de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn
- de voorzitter van het vast bureau
- de leden van het vast bureau
- de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst
- de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst

Artikel 2

Deze code is bij uitbreiding eveneens van toepassing op de medewerkers van de lokale mandatarissen, welke ook hun statuut of hoedanigheid is (kabinets- en fractiemedewerkers), en op de vertrouwenspersonen.

Artikel 3

Lokale mandatarissen die namens de stad of het OCMW andere mandaten bekleden, zijn er in die hoedanigheid eveneens toe gehouden de bepalingen van de deontologische code na te leven. Dit geldt zowel voor mandaten die rechtstreeks in verband staan met hun ambt als voor alle hiervan afgeleide mandaten.

Artikel 4

Indien een mandaat namens het lokaal bestuur Tielt wordt opgenomen door een extern persoon, dus niet vermeld in artikel 1, zal bij diens aanstelling gevraagd worden deze deontologische code te onderschrijven. Aan de externe vertegenwoordiger zal na goedkeuring van zijn aanstelling of voordracht een exemplaar van de deontologische code worden overgemaakt.

Artikel 5

De lokale mandatarissen en de externe personen die namens het lokaal bestuur een mandaat bekleden in andere organisaties zullen er tevens over waken dat zij geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die afbreuk doen aan de eer en waardigheid van hun ambt.

Artikel 6

De in deze code gehanteerde begrippen 'burger' en 'bevolking' moeten zo begrepen worden dat zij ook slaan op groepen, verenigingen, bedrijven en andere organisaties of entiteiten die particuliere belangen nastreven of behartigen.

3. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 7

De lokale mandatarissen zullen voor de omschrijving van hun dienstverlenende activiteiten geen termen gebruiken die verwarring kunnen scheppen met officiële, door de overheden ingestelde instanties belast met het verstrekken van informatie of met de behandeling van klachten. Het gebruik van de termen 'ombuds', 'klachtendienst' en andere afleidingen of samenstellingen is verboden.

Artikel 8

De lokale mandatarissen maken in hun verkiezingscampagnes en -mailings die gericht zijn op individuen geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om steun vragen in ruil voor bewezen diensten.

Artikel 9

Bij hun optreden op en buiten het lokale bestuursniveau en in hun contacten met individuen, groepen, instellingen en bedrijven geven de lokale mandatarissen ten allen tijde en principieel voorrang aan het algemeen boven het particulier belang. Zij zien er in het bijzonder op toe elke vorm van, of schijn van belangenvermenging, te vermijden. Zij zorgen ervoor dat bij contacten met de burger nooit de schijn gewekt wordt dat particuliere belangen kunnen begunstigd worden.

Artikel 10

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling, doorverwijzing of begeleiding gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard of omvang ook en mag geen vorm van cliëntenwerving inhouden.

Artikel 11

De lokale mandatarissen staan op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste van alle burgers zonder onderscheid van geslacht, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische en/of religieuze overtuiging, ideologische voorkeur of persoonlijke gevoelens.

4. BELANGENVERMENGING EN DE SCHIJN ERVAN

Artikel 12

Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet gebruiken voor het eigen persoonlijk belang. Dat mag ook niet voor het persoonlijk belang van een ander persoon of het belang van een organisatie bij wie hij/zij een directe of indirecte betrokkenheid heeft.

Artikel 13

Een lokale mandataris gaat actief en uit zichzelf alle vormen van belangenvermenging, en zelfs de schijn daarvan, tegen. Een lokale mandataris neemt geen deel aan de bespreking en de stemming wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt.

Artikel 14

Een lokale mandataris beseft dat mogelijke belangenvermenging niet beperkt is tot de bespreking en stemming. Daarom zorgt een lokale mandataris dat er ook geen enkele beïnvloeding is tijdens de andere fases van het besluitvormingsproces.

Artikel 15

Een lokale mandataris mag de in artikel 10 van het Decreet Lokaal Bestuur genoemde functies niet uitoefenen.

Artikel 16

Het is voor een lokale mandataris verboden om deel te nemen aan de besprekingen en stemmingen over de aangelegenheden zoals opgenomen in art. 27§1 en om overeenkomsten aan

te gaan of handelingen te stellen zoals opgenomen in art. 27§2 van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 17

Ter bevordering van de transparantie en om elke schijn van partijdigheid te voorkomen, meldt een lokale mandataris aan de algemeen directeur welke betaalde en onbetaalde mandaten hij/zij vervult naast het politiek mandaat bij het lokaal bestuur.

Artikel 18

Een lokale mandataris meldt aan de algemeen directeur wanneer hij/zij substantiële financiële belangen heeft (bijvoorbeeld aandelen of opties) in een onderneming waarmee het lokaal bestuur zaken doet of waarin het lokaal bestuur een belang heeft.

Artikel 19

De door een lokale mandataris gemelde mandaten en substantiële financiële belangen zijn openbaar en worden ter inzage gelegd. Ook een tussentijds ontstaan mandaat of belang moet meegedeeld worden. De algemeen directeur of een personeelslid dat daartoe door de algemeen directeur werd aangewezen, draagt zorg voor een geactualiseerde openbare lijst van gemelde mandaten en belangen.

5. CORRUPTIE EN DE SCHIJN ERVAN

Artikel 20

Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem/haar gegeven of beloofd werden.

Artikel 21

Een lokale mandataris moet actief en uit zichzelf de schijn van corruptie tegengaan.

5.1. Het aannemen van geschenken

Artikel 22

Een lokale mandataris neemt geen geschenken aan die hem/haar door zijn/haar functie worden aangeboden. Eventueel uitgezonderd zijn de incidentele, kleine attenties (zoals een bloemetje of een fles wijn) waarbij de schijn van corruptie en beïnvloeding minimaal is én waarbij minstens aan één van de onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- het weigeren of teruggeven van het geschenk zou de gever ernstig kwetsen of bijzonder in verlegenheid brengen.
- de overhandiging van het geschenk vindt in het openbaar plaats.
- het terugbezorgen van het geschenk is praktisch onwerkbaar.
- het gaat om een prijs die door de lokale mandataris gewonnen wordt bij een tombola of activiteit.

Artikel 23

Als geschenken (al dan niet volgens de regels in artikel 22 van deze code) in het bezit komen van een mandataris, wordt dit door de lokale mandataris gemeld aan de algemeen directeur.

Indien het geschenk niet onder de bepalingen van artikel 22 van deze code valt wordt het afhankelijk van de aard van het geschenk en de omstandigheden waarin het gegeven werd, alsnog terug bezorgd aan de gever ofwel wordt het eigendom van de stad of het OCMW. De algemeen directeur registreert deze giften en geeft ze in alle transparantie een bestemming binnen het lokaal bestuur.

Artikel 24

De organen van het stadsbestuur en het OCMW kunnen in concrete gevallen afwijken van de regels die gelden over het aannemen van geschenken. Dit kan enkel in volledige openbaarheid.

5.2. Het aannemen van persoonlijke geschenken, voordelen en diensten

Artikel 25

Een lokale mandataris accepteert geen persoonlijke geschenken, voordelen of diensten van anderen, die hem/haar uit of door zijn/haar functie worden aangeboden/ontvangen, tenzij aan beide onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- het weigeren ervan maakt het raadswerk onmogelijk of onwerkbaar.
- de schijn van corruptie of beïnvloeding is minimaal.

Artikel 26

Een lokale mandataris gebruikt die persoonlijke geschenken, voordelen of diensten die voor zijn/haar raadswerk aangenomen mogen worden nooit voor privédoeleinden.

5.3. Het aannemen van uitnodigingen (voor bijvoorbeeld diners of recepties)

Artikel 27

Een lokale mandataris accepteert uitnodigingen tot lunches, diners, recepties en andere, die door anderen betaald worden enkel wanneer aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

- de uitnodiging behoort tot de uitoefening van de taak als lokale mandataris
- de aanwezigheid kan beschouwd worden als functioneel (protocollaire taken, formele vertegenwoordigingen van het lokaal bestuur,...)
- de schijn van corruptie of beïnvloeding is minimaal.

5.4. Het accepteren van reizen, verblijven en werkbezoeken

Artikel 28

Een lokale mandataris accepteert werkbezoeken en dienstreizen, waarbij de reis- en verblijfskosten door anderen betaald worden alleen bij hoge uitzondering. Een dergelijke uitnodiging dient altijd besproken te worden op het schepencollege of het vast bureau. De invitatie kan alleen geaccepteerd worden wanneer het bezoek aantoonbaar van belang is voor het lokaal bestuur en wanneer de schijn van corruptie of beïnvloeding minimaal is.

De werkbezoeken in het kader van jumelageactiviteiten kaderen in de samenwerking binnen het Europees netwerk van de zustersteden en de verbroedering zoals opgestart in 1959.

6. OMGAAN MET INFORMATIE EN INFORMATIEBEMIDDELING

Artikel 29

Het behoort tot de wezenlijke taken van de lokale mandataris informatie te ontvangen en te verstrekken, in het bijzonder over de diensten die instaan voor informatieverstrekking en over de manier waarop de burger zelf informatie kan opvragen in het kader van de openbaarheid van bestuur.

Artikel 30

Het lokaal bestuur werkt onder het principe van principiële openbaarheid en ziet erop toe dat het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau alle relevante informatie aangaande dossiers, stukken en akten openbaar toegankelijk maakt.

Artikel 31

Een lokale mandataris communiceert eerlijk over de redenen en motieven op basis waarvan hij/zij individueel gestemd heeft. Daarnaast communiceert een lokale mandataris eerlijk over de redenen en motieven op basis waarvan de gemeenteraad of OCMW-raad als geheel de beslissing genomen heeft.

Artikel 32

Een lokale mandataris is gebonden aan het beroepsgeheim wanneer hij/zij door de functie van lokale mandataris kennis krijgt van geheimen die door personen aan het lokaal bestuur zijn toevertrouwd. Bekendmaking van deze geheimen is verboden, behalve wanneer de wet openbaring oplegt of mogelijk maakt.

Artikel 33

Naast het strenge beroepsgeheim geldt eveneens een geheimhoudingsplicht voor lokale mandatarissen. Deze plicht beschermt wat besproken wordt tijdens een besloten vergadering (feiten, meningen, overwegingen...).

Artikel 34

Een lokale mandataris heeft een algemene discretieplicht. Hij/zij gaat op discrete en voorzichtige wijze om met de informatie die hem/haar toekomt in de uitoefening van zijn/haar functie. De lokale mandataris zorgt ervoor dat de vertrouwelijke en geheime informatie waar hij/zij over beschikt niet wordt vrijgegeven en veilig wordt bewaard.

Artikel 35

Informatie waarop de vraagsteller geen recht heeft, die de goede werking van de administratie kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang kan brengen, mag door de lokale mandatarissen niet worden doorgegeven.

Artikel 36

Een lokale mandataris gebruikt de informatie die hij/zij kreeg door de uitoefening van zijn/haar functie enkel voor zijn/haar raadswerk en niet voor zijn/haar persoonlijk belang of voor het persoonlijk belang van anderen.

Artikel 37

Een lokale mandataris maakt brieven niet openbaar en stuurt e-mails niet door wanneer het niet zeker is dat de afzender daarmee zou instemmen. Bij twijfel over de bedoeling van de afzender wordt de expliciete toestemming gevraagd.

Artikel 38

De lokale mandatarissen stellen informatie ter beschikking van de burger met betrekking tot de werking van de ombudsdiensten en van de diensten die instaan voor de behandeling van klachten over het optreden of het niet-optreden van de overheid.

6. BEMIDDELING, TUSSENKOMSTEN EN DIENSTBETOON

6.1. Bemiddeling

Artikel 39

De lokale mandatarissen verwijzen de vragensteller, waar mogelijk, naar de bevoegde administratieve dienst(en). Waar het gaat om de behandeling van klachten en/of conflicten, worden de belanghebbenden in eerste instantie doorverwezen naar de bevoegde klachten- of ombudsdienst.

Artikel 40

De lokale mandatarissen kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met de betrokken instanties. Zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen over de stand van zaken in een dossier, daarover nadere uitleg en toelichting te vragen en vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

Artikel 41

Bij de administratieve begeleiding en ondersteuning van de burgers respecteren de lokale mandatarissen de onafhankelijkheid van de diensten en van de personeelsleden, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als redelijk moeten worden beschouwd voor de afhandeling van soortgelijke dossiers.

Artikel 42

De briefwisseling met de overheid, gevoerd in het kader van de administratieve begeleiding en ondersteuning, wordt uitsluitend op naam van de burger gesteld. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de begeleidende en ondersteunende rol van de lokale mandataris.

6.2. Tussenkomsten

Artikel 43

Bespoedigingstussenkomsten zijn tussenkomsten waarbij lokale mandatarissen een administratieve procedure proberen te bespoedigen in gevallen of in dossiers die zonder die tussenkomst een regelmatige afloop of resultaat zouden krijgen, maar dan na verloop van een langere verwerkings- of behandelingstermijn.

Dergelijke tussenkomsten, die een ongelijke behandeling van de betrokken burgers inhouden, zijn verboden.

Artikel 44

Volgende tussenkomsten worden niet als bespoedigingstussenkomsten beschouwd en zijn derhalve toegestaan:

- vragen naar de redenen en oorzaken van de langdurige of laattijdige behandeling van een dossier
- het vestigen van de aandacht op of het meedelen aan de behandelende ambtenaar of dienst van bijzondere gegevens en relevante informatie die een versnelde behandeling van het dossier, gelet op de hoogdringendheid ervan, objectief rechtvaardigen
- vragen om toelichting bij de toepasselijke regelgeving
- vragen met betrekking tot de aan een beslissing ten grondslag liggende elementen en motieven.

Artikel 45

Begunstigingstussenkomsten zijn tussenkomsten waarbij de lokale mandataris zijn voorspraak aanwendt om de afloop of het resultaat van een zaak of van een dossier te beïnvloeden in de door de belanghebbende burger gewenste zin.

Dergelijke tussenkomsten zijn verboden.

Artikel 46

Tussenkomsten bij selectie voerende instanties, die het verhogen van kansen op benoeming, aanstelling of bevordering in de administratie tot doel hebben zijn, verboden.

Lokale mandatarissen die om steun gevraagd worden door of voor kandidaten die een functie, aanstelling of bevordering ambiëren, delen betrokkene mee dat de aanstelling, de benoeming of de bevordering gebeurt op basis van de geldende normen en procedures. Zij verwijzen de belanghebbende naar de bevoegde dienst of instantie.

Artikel 47

Lokale mandatarissen mogen occasioneel en op eigen initiatief personen aanbevelen bij werkgevers in de particuliere sector en de openbare sector. Ze mogen geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan de betrokken werkgevers.

Artikel 48

Volgende tussenkomsten worden niet als begunstigingstussenkomsten beschouwd en zijn derhalve toegestaan:

- het inwinnen en verstrekken van informatie en inlichtingen omtrent de modaliteiten, voorwaarden en organisatie van selectieprocedures, examens, geschiktheids- en bekwaamheidstesten en de procedures inzake benoemingen, aanstellingen en bevorderingen.
- het uitoefenen van toezicht op het correcte verloop en de objectiviteit van de hiervoor bedoelde procedures, examens en tests, zonder zich in het verloop ervan te mengen of erin te interveniëren met het oog op de beïnvloeding van het resultaat en/of van de beoordeling
- het informeren van belangstellenden met betrekking tot werkaanbiedingen en vacatures in de particuliere en in de overheidssector.

Artikel 49

Louter informatieve vragen van algemene of technische aard worden niet beschouwd als tussenkomsten die in het administratief dossier dienen opgenomen te worden.

6.3. Dienstbetoon

Artikel 50

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling, doorverwijzing of begeleiding gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard of omvang ook en mag geen vorm van cliëntwerving inhouden.

Artikel 51

Iedere bevoordeling, of poging tot bevoordeling, waarbij een burger door toedoen, bemiddeling of voorspraak van een lokale mandataris een resultaat poogt te bereiken dat onrechtmatig of onwettig is, is verboden.

Artikel 52

Tussenkomen van lokale mandatarissen met de bedoeling de toewijzing en/of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de lokale overheid te beïnvloeden zijn verboden.

Artikel 53

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij de lokale mandataris bewust maar onterecht de indruk werkt dat hij/zij bij de goede afloop van een dossier daadwerkelijk tussenbeide gekomen zijn, zijn verboden. Wanneer de burger daar niet om gevraagd heeft zal de lokale mandataris hem niet aanschrijven of contacteren teneinde hem, in plaats van of naast de officiële kennisgeving, in kennis te stellen van de beslissing die betreffende het dossier genomen werd.

Artikel 54

Alle vormen van ongevraagd dienstbetoon, waarbij lokale mandatarissen wel degelijk daadwerkelijk optreden ten einde een gunstige afloop van een dossier te bewerkstelligen, maar zonder dat de betrokken burger daarom gevraagd heeft, zijn verboden.

Artikel 55

Het is de lokale mandataris verboden publiciteit te maken voor dienstverlenende activiteiten. Ze kunnen bekendheid geven aan hun bereikbaarheid voor de bevolking maar de informatieverstrekking wordt beperkt tot het bekendmaken van hun contactadres, naam, mandaat, spreekuren, telefoonnummer en e-mailadres.

7. HET GEBRUIK VAN FACILITEITEN EN MIDDELEN VAN HET LOKAAL BESTUUR

Artikel 56

Een lokale mandataris houdt zich aan de regels die vastgelegd zijn over het gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur zoals opgenomen in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad en de daarbij horende protocollen op het gebruik van digitale informatie en de daartoe aangeboden vergoedingen of apparatuur.

Artikel 57

Een lokale mandataris houdt zich aan de regels die vastgesteld zijn voor het gebruik van interne voorzieningen die voor het uitoefenen van zijn mandaat voorzien zijn zoals opgenomen in het huishoudelijk reglement.

Artikel 58

De lokale mandataris houdt zich aan de regels betreffende het terugbetalen van kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat, die vastgelegd zijn in het Besluit van de Vlaamse Regering houdende het statuut van de lokale mandataris en in het huishoudelijk reglement met de daarbij horende protocollen op het gebruik van digitale informatie en de daartoe aangeboden vergoedingen of apparatuur.

8. ONDERLINGE ONGANG EN AFSPRAKEN OVER VERGADERINGEN

Artikel 59

Lokale mandatarissen gaan respectvol met elkaar en met de personeelsleden van het lokaal bestuur om.

Artikel 60

Lokale mandatarissen richten zich tot elkaar, tot de algemeen directeur en tot de andere personeelsleden op een correcte wijze en dit zowel verbaal, non-verbaal als schriftelijk, inclusief de elektronische communicatie.

Artikel 61

Lokale mandatarissen houden zich tijdens vergaderingen van de politieke organen aan het huishoudelijk reglement en volgen de aanwijzingen van de voorzitter hierover op.

Artikel 62

Lokale mandatarissen onthouden zich in het openbaar, dus ook in openbare raads- en commissievergaderingen, van negatieve uitingen over individuele personeelsleden.

9. NALEVING EN HANDHAVING VAN DE DEONTOLOGISCHE CODE

Artikel 63

De lokale mandatarissen verbinden zich ertoe om deze deontologische code na te leven.

Artikel 64

De gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn richten elk een deontologische commissie op. De deontologische commissie voor de gemeenteraad is bevoegd voor :

- de gemeenteraadsleden
- de voorzitter van de gemeenteraad
- de schepenen
- de burgemeester
- lokale mandatarissen die namens de stad andere mandaten bekleden

De deontologische commissie voor de raad voor maatschappelijk welzijn is bevoegd voor :

- de OCMW-raadsleden
- de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn
- de voorzitter en de leden van het vast bureau
- de voorzitter en de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst
- lokale mandatarissen die namens het OCMW andere mandaten bekleden

Het aantal leden van deze deontologische commissies bedraagt 8, aangevuld met de voorzitter van de gemeenteraad voor de deontologische commissie van de gemeenteraad en met de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn voor de deontologische commissie van de raad voor maatschappelijk welzijn. Deze laatsten worden toegevoegd als voorzitter van de desbetreffende deontologische commissie.

De leden van de deontologische commissie zijn aangesteld voor één bestuursperiode.

De mandaten worden als volgt verdeeld: 1 per fractie. De overblijvende mandaten worden evenredig verdeeld over de diverse fracties.

Onafhankelijke raadsleden vormen geen fractie en zijn niet vertegenwoordigd in de deontologische commissies.

Elke fractie wijst de hen toegewezen mandaten in de commissies toe met een voordracht gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad voor de deontologische commissie van de gemeenteraad en aan de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn voor de deontologische commissie van de raad voor maatschappelijk welzijn. Bij deze voordracht kunnen ook één of meer plaatsvervangers aangeduid worden die in opgesomde volgorde het commissielid vervangen bij afwezigheid of wanneer die betrokken partij is. Een plaatsvervanger is een raadslid voorgedragen door dezelfde fractie, tenzij de fractie maar één lid telt. In dat geval kan ook een raadslid van een andere fractie voorgesteld worden. Een fractie kan tijdens de bestuursperiode steeds beslissen een ander lid aan te duiden en/of één of meer plaatsvervangers te vervangen of toe te voegen.

Gaat het om een mogelijke schending van de deontologische code door de voorzitter van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure daarover de voorzitter vervangen conform art. 7, §5, derde lid van het decreet over het lokaal bestuur.

Gaat het om een mogelijke schending van de code door een lid van één van de commissies, dan wordt tijdens de hele procedure daarover het lid vervangen door een plaatsvervanger in volgorde van hoe ze door de fractie werden voorgedragen.

De algemeen directeur of een door hem aangeduid personeelslid treedt op als secretaris van de commissies.

Wanneer de algemeen directeur zelf betrokken is bij een melding, dan wel om legitieme redenen geen rol kan spelen in het proces, zal deze worden vervangen door een daartoe aangewezen personeelslid.

Artikel 65

De leden van de commissie werken volgens volgende principes:

- men treedt neutraal op en leeft de vertrouwelijkheid na
- de handhaving is onpartijdig.
- men is terughoudend met publiciteit.
- men gaat zorgvuldig om met de vermeende schender.

Artikel 66

De deontologische commissie kan externe expertise inroepen wanneer dit nodig geacht wordt. De inschatting of dit nodig is wordt door de algemeen directeur gemaakt, die hierin zelfstandig kan handelen.

Artikel 67

De voorzitters van de deontologische commissies zijn verantwoordelijk voor de oproeping en stellen de agenda op.

De commissies vergaderen wanneer dit noodzakelijk is. De voorzitter is gehouden de commissie bijeen te roepen op aanvraag van minstens een derde van haar leden.

De oproepingen vermelden in elk geval de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergadering en worden tenminste 8 dagen voor de vergadering aan de leden bezorgd. In geval van hoogdringendheid, te beoordelen door de voorzitter, wordt de bijeenroeping tenminste 3 dagen voor de vergadering bezorgd. De agendapunten moeten voldoende duidelijk omschreven zijn. Voor elk agendapunt wordt het dossier dat erop betrekking heeft, ter beschikking gesteld van de leden van de commissie vanaf de verzending van de agenda.

De bezorging van de oproeping, de agenda en de dossiers gebeurt op dezelfde wijze als dat gebeurt voor de gemeenteraadscommissies, met als verschil dat enkel de leden van de deontologische commissies deze oproep, agenda en dossiers ontvangen.

De vergaderingen van de deontologische commissies zijn niet openbaar.

Artikel 68

De commissies zijn bevoegd voor:

- het formuleren van een gemotiveerd advies aan de gemeenteraad voor de deontologische commissie voor de gemeenteraad en aan de raad voor maatschappelijk welzijn voor de deontologische commissie voor de raad voor maatschappelijk welzijn over het vermoeden van een schending van de deontologische code door personen die door deze code gevat worden.
- het geven van adviezen en aanbevelingen aan de bevoegde raad over de inhoud van de deontologische code met het oog op het bijsturen ervan. Dat kan op eigen initiatief van de commissie of minstens één keer per bestuursperiode op vraag van de raad.

- ...

Artikel 69

De gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn zien erop toe dat de fracties en de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Er zijn verschillende fasen te onderscheiden die spelen bij het toezien op de naleving van de deontologische code, namelijk:

- het voorkomen van mogelijke schendingen van de deontologische code
- het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel zich uitspreken over schendingen van de deontologische code.

A. Het voorkomen van mogelijke schendingen van de deontologische code

Artikel 70

Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij/zij wil verrichten een overtreding van de code zou kunnen zijn, wint het lid hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Artikel 71

Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, dan waarschuwt hij/zij die persoon. De lokale mandataris verwoordt de twijfels en verwijst de betrokkene zo nodig door naar de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

B. Het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code (= start van de formele procedure binnen het lokaal bestuur)

Artikel 72

Wanneer een lokale mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kan hij/zij hier schriftelijk melding van maken bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Indien na het gesprek met de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen het vermoeden van een schending blijft bestaan, meldt de lokale mandataris dit aan de voorzitter van de gemeenteraad of aan de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn en aan de algemeen directeur die samen een vooronderzoek doen. De algemeen directeur kan een personeelslid aanwijzen om dat in zijn plaats te doen.

Artikel 73

De volgende personen kunnen een melding van een schending van de deontologische code doen :

- alle lokale mandatarissen van het lokaal bestuur
- de algemeen directeur, indien de algemeen directeur zelf een vermoeden van schending heeft, dan wel in naam van een personeelslid van het lokaal bestuur.

C. Het onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code

Artikel 74

De algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen en de voorzitter van de deontologische commissie voeren een ontvankelijkheidsonderzoek uit. Ze kunnen daarbij bijgestaan worden door interne en/of externe experts.

Om de ontvankelijkheid te onderzoeken zal altijd een gesprek plaatsvinden met de melder.

Een melding is ontvankelijk wanneer aan volgende voorwaarden is voldaan :

- de melding betreft een individuele (zittende) lokale mandataris;
 - het staat vast dat het gaat om een vermoedelijke schending van de deontologische code (en niet bijvoorbeeld om een schending binnen de privésfeer);
 - De melding is voldoende betrouwbaar en concreet (er wordt gekeken naar de kwaliteit van de bron/bronnen en de feitelijkheid van de melding);
 - De melding is in alle redelijkheid onderzoekbaar en heeft onderzoek nodig
- Iedere melding wordt vertrouwelijk behandeld.

Artikel 75

Wanneer de raadsvoorzitter en de algemeen directeur of het daartoe aangewezen personeelslid besluiten dat de melding onontvankelijk is dan betekent dit meteen het einde van de procedure die gestart werd naar aanleiding van dit vermoeden. De commissieleden worden hierover wel geïnformeerd.

Artikel 76

Wanneer de raadsvoorzitter en de algemeen directeur of het daartoe aangewezen personeelslid besluiten dat de melding onontvankelijk is start de algemeen directeur of het daartoe aangewezen personeelslid een vooronderzoek. De algemeen directeur of het daartoe aangewezen personeelslid kan zich hierbij door interne en/of externe experts laten bijstaan.

De vermeende schender wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van het vooronderzoek, behalve wanneer er geoordeeld wordt dat dit het vooronderzoek zou kunnen schaden.

Hierbij wordt de vermeende schender er van op de hoogte gesteld dat hij zich tijdens het proces mag laten bijstaan door een raadspersoon naar keuze.

Het vooronderzoek bestaat in ieder geval uit :

- het in kaart brengen van de feitelijke situatie waarop de melding van toepassing is
- het nagaan van de beschikbaarheid van relevante (administratieve en feitelijke) informatie
- het nagaan van de relevante regelgeving
- een gesprek met de vermeende schender, behalve wanneer dit het vooronderzoek kan schaden.

Artikel 77

De voorzitter van de deontologische commissie roept de commissie bijeen binnen de dertig dagen na de melding. De periode van dertig dagen wordt geschorst van 11 juli tot 15 augustus.

Artikel 78

De algemeen directeur (of het daartoe aangewezen personeelslid) brengt na overleg met de voorzitter van de betreffende deontologische commissie schriftelijk advies uit aan de deze commissie op basis van het gevoerde vooronderzoek.

Artikel 79

De betreffende deontologische commissie onderzoekt de melding ten gronde en geeft zowel de melder als de vermeende schender de kans om zich te laten horen.

Geen van de partijen is verplicht om zich te laten horen.

Ook mogelijke getuigen kunnen gehoord worden.

Artikel 80

Na het bestuderen van het advies van de algemeen directeur of het daartoe aangewezen personeelslid en het horen van de betrokkenen en/of getuigen bespreekt de commissie het vermoeden van schending en wordt een gemotiveerd advies overgemaakt aan de gemeenteraad of de raad voor maatschappelijk welzijn afhankelijk van de deontologische commissie die het onderzoek heeft gevoerd.

Bij het formuleren van het advies streeft de deontologische commissie naar unanimiteit. Een simpele meerderheid van uitgebracht stemmen volstaat echter om tot een oordeel te komen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter van de deontologische commissie doorslaggevend.

Een lid van de commissie kan er voor kiezen om een afwijkend standpunt op te tekenen en mee te sturen met het advies aan de gemeenteraad of aan de raad voor maatschappelijk welzijn.

D. Het zich uitspreken over schendingen van de deontologische code

Artikel 81

Enkel de gemeenteraad of de raad voor maatschappelijk welzijn kunnen zich er over uitspreken of een mandataris van de gemeente of van het OCMW een schending heeft begaan. Dat kan op basis van het gemotiveerd advies van de desbetreffende deontologische commissie.

Als de raad beslist om af te wijken van het advies dan moet de vermeende schender de kans krijgen om door de raad zelf gehoord te worden, tijdens een besloten zitting, vooraleer de raad ten gronde besluit.

Wanneer de gemeenteraad of de raad voor maatschappelijk welzijn vaststelt dat deze code geschonden werd door een mandataris van de gemeente of het OCMW, dan kan de gemeenteraad of de raad voor maatschappelijk welzijn:

- het gedrag van de mandataris uitdrukkelijk afkeuren
- vragen dat de mandataris zich publiekelijk verontschuldigt.
- beslissen een melding te doen bij het parket of Audit Vlaanderen.
- bij een kennelijk wangedrag of grove nalatigheid van of door de burgemeester een schepen, de voorzitter van de gemeenteraad, de voorzitter of een lid van het vast bureau, de voorzitter of een lid van het bijzonder comité of de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, een dossier overmaken aan de Vlaamse regering zodat die een tuchtonderzoek kan instellen.

- ...

Artikel 82

De gemeenteraad of de raad voor maatschappelijk welzijn communiceert, via de voorzitter en de burgemeester over haar oordeel en, indien mogelijk, over de gronden daarvan.

10. EVALUEREN VAN DE DEONTOLOGISCHE CODE

Artikel 83

Minimaal één keer per bestuursperiode evalueert de raad de deontologische code. De raad vraagt daarvoor eerst advies aan de deontologische commissie. Daarbij wordt o.a. bekeken of de code nog actueel is, nog goed werkt en of ze nageleefd wordt.

Bijlage : Relevante regelgeving

Verboden functies voor lokale mandatarissen

Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 artikel 10 (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van artikel 71 van hetzelfde decreet)

De volgende personen kunnen geen deel uitmaken van een gemeenteraad:

- 1° de provinciegouverneurs, de vicegouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, de hoge ambtenaar die de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aanwijst overeenkomstig artikel 48, derde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse Instellingen en de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, de provinciegriffiers, de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissarissen als de gemeente in kwestie deel uitmaakt van hun ambtsgebied;
- 2° de magistraten, de plaatsvervangende magistraten en de griffiers bij de hoven en de rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Grondwettelijk Hof;
- 3° de leden van het operationeel, administratief of logistiek kader van de politiezone waar de gemeente toe behoort;
- 4° de personeelsleden van de gemeente in kwestie of van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat die gemeente bedient of van de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente;
- 5° de leden van een districtsraad;
- 6° de personen die in een lokale decentrale overheid van een andere lidstaat van de Europese Unie een ambt of een mandaat uitoefenen dat gelijkwaardig is aan dat van gemeenteraadslid, voorzitter van de gemeenteraad, schepen of burgemeester;
- 7° de bloedverwanten tot en met de tweede graad, de aanverwanten in de eerste graad of de echtgenoten in de gemeenteraad van dezelfde gemeente;
- 8° de directeur van een woonmaatschappij tot wiens werkgebied de gemeente behoort;
- 9° de leidend ambtenaar van een intergemeentelijk samenwerkingsverband waaraan de gemeente

deelneemt.

Als bloed- of aanverwanten in een graad als vermeld in het eerste lid, 7°, of twee echtgenoten worden verkozen bij dezelfde verkiezing, wordt de voorkeur bepaald door de grootte van de quotiënten op grond waarvan de zetels die kandidaten hebben verkregen aan hun lijst zijn toegekend.

Als twee bloed- of aanverwanten in een verboden graad of twee echtgenoten worden verkozen, de ene tot raadslid, de andere tot opvolger, geldt het verbod om zitting te nemen alleen voor de opvolger, tenzij de plaats waarvoor hij in aanmerking komt, is opengevallen voor de verkiezing van zijn bloed- of aanverwant of echtgenoot. Tussen opvolgers die voor opengevallen plaatsen in aanmerking komen, wordt de voorrang allereerst bepaald volgens de tijdsorde van de vacatures.

Voor de toepassing van dit artikel worden personen die een verklaring van wettelijke samenwoning als vermeld in artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek hebben afgelegd, met echtgenoten gelijkgesteld.

Aanverwantschap die later tot stand komt tussen raadsleden, brengt geen verval van hun mandaat mee. Dat geldt niet bij een huwelijk tussen raadsleden en als er een verklaring van wettelijke samenwoning als vermeld in artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek, is afgelegd.

De onverenigbaarheid wordt geacht op te houden door het overlijden van de persoon door wie ze tot stand is gekomen, door echtscheiding of door de beëindiging van het wettelijk samenlevingscontract.

Overeenkomstig artikel 71 en 72 van de Nieuwe Gemeentewet is het eerste lid, 1° en 2°, ook van toepassing op de niet-Belgische onderdanen van de Europese Unie die in België verblijven voor de uitoefening in een andere lidstaat van de Europese Unie van ambten die gelijkwaardig zijn aan de ambten, vermeld in deze bepalingen.

Onverenigbaarheden:

Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 artikel 10 (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van artikel 71 van hetzelfde decreet)

Het verkozen gemeenteraadslid dat zich op het ogenblik van zijn installatie als gemeenteraadslid in een situatie bevindt die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de gemeenteraad, kan de eed niet afleggen en wordt bijgevolg geacht afstand te doen van het mandaat dat aan hem toegekend is.

Een gemeenteraadslid dat tijdens zijn mandaat in een met zijn mandaat onverenigbare situatie terechtkomt en dat binnen vijftien dagen na het tot hem gerichte verzoek van de voorzitter van de gemeenteraad geen einde maakt aan die situatie, wordt door de gemeenteraad vervallen verklaard van zijn mandaat, overeenkomstig artikel 9, § 1, tweede lid, § 2 en § 3, nadat het betrokken gemeenteraadslid is gehoord.

Als de betrokkene, zelfs bij ontstentenis van enige kennisgeving, na de vervallenverklaring zijn mandaat blijft uitoefenen hoewel hij kennis heeft van de oorzaak van het verval, is hij strafbaar met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijfhonderd euro.

Gedrag bij stemming en beraadslaging

Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 artikel 27 §1, §3 (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van artikel 74 van hetzelfde decreet)

§ 1. Het is voor een gemeenteraadslid verboden deel te nemen aan de bespreking en de stemming over:

1° aangelegenheden waarin hij een rechtstreeks belang heeft, hetzij persoonlijk, hetzij als vertegenwoordiger, of waarbij de echtgenoot, of bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dat verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot en met de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, ontslagen, afzettingen en schorsingen. Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die een verklaring van wettelijke samenwoning als vermeld in artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek hebben afgelegd, met echtgenoten gelijkgesteld;

2° de vaststelling of goedkeuring van het meerjarenplan, het budget en de jaarrekening van een instantie waaraan hij rekenschap verschuldigd is of van een instantie tot het uitvoerend orgaan waarvan hij behoort.

Het eerste lid is niet van toepassing op het gemeenteraadslid dat zich in de omstandigheden, vermeld in het eerste lid, bevindt louter op grond van het feit dat hij als vertegenwoordiger van de gemeente is aangewezen in andere rechtspersonen.

§ 3. Dit artikel is van toepassing op de vertrouwenspersoon, vermeld in artikel 16 en 155.

§ 4. Als een gemeenteraadslid zich in de situatie, vermeld in paragraaf 1, bevindt, moet dat punt op de vergadering behandeld worden, en kan de vergadering niet gesloten worden voor het punt in kwestie is behandeld of voor beslist is om het punt uit te stellen.

Burgerlijk Wetboek van 21 maart 1804 artikel 1596

Bij een openbare verkoping mogen, op straffe van nietigheid, noch door henzelf noch door tussenpersonen, kopers worden :

Voogden voor wat betreft de goederen van hen over wie zij de voogdij hebben;

Lasthebbers, wat betreft de goederen met de verkoop waarvan zij belast zijn;

Bestuurders, wat betreft de goederen van de gemeenten of van de openbare instellingen, die aan hun zorg zijn toevertrouwd;

Openbare ambtenaren, wat betreft de goederen van de Staat, waarvan de verkoop door hun tussenkomst geschiedt.

Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten artikel 6

§ 1. De aanbesteder treft de nodige maatregelen om tijdens de plaatsing en de uitvoering belangenconflicten doeltreffend te voorkomen, te onderkennen en op te lossen, teneinde vertekening van de mededinging te vermijden en de gelijke behandeling van alle ondernemers te verzekeren.

Het begrip belangenconflict beoogt ten minste iedere situatie waarin een bij de plaatsing of de uitvoering betrokken ambtenaar, openbare gezagsdrager of andere persoon die op welke wijze ook aan de aanbesteder verbonden is, met inbegrip van de namens de aanbesteder optredende aanbieder van aanvullende aankoopactiviteiten, alsook elke persoon die bij de plaatsing of op het resultaat ervan invloed kan hebben, direct of indirect, financiële, economische of andere persoonlijke belangen heeft die geacht kunnen worden hun onpartijdigheid en onafhankelijkheid bij de plaatsing of de uitvoering in het gedrang te brengen.

De Koning kan ook andere situaties benoemen als belangenconflicten.

§ 2. Het is elke ambtenaar, openbare gezagsdrager of ieder ander persoon die op welke wijze ook

aan de aanbesteder verbonden is, met inbegrip van de namens de aanbesteder optredende aanbieder van aanvullende aankoopactiviteiten, verboden, op welke wijze ook, rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen bij de plaatsing of de uitvoering van een overheidsopdracht zodra hij daardoor, persoonlijk of via een tussenpersoon, zou kunnen terechtkomen in een toestand van belangenconflict met een kandidaat of inschrijver. In uitzonderlijke omstandigheden is dit verbod evenwel niet van toepassing, indien dit verbod de aanbesteder zou beletten te voorzien in haar behoeften.

§ 3. Een belangenconflict wordt alleszins vermoed te bestaan:

1° zodra de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in paragraaf 1, tweede lid, bloed- of aanverwant is in de rechte lijn tot de derde graad en in de zijlijn tot de vierde graad of in geval van wettelijke samenwoning, met een van de kandidaten of inschrijvers of met ieder ander natuurlijk persoon die voor rekening van een van hen een vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid uitoefent;

2° indien de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in paragraaf 1, tweede lid, zelf of via een tussenpersoon eigenaar, mede-eigenaar of werkend vennoot is van één van de kandiderende of inschrijvende ondernemingen dan wel in rechte of in feite, zelf of desgevallend via een tussenpersoon, een vertegenwoordiging-, beslissings- of controlebevoegdheid uitoefent.

De ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon die zich in een toestand van belangenconflict bevindt, is verplicht zichzelf te wraken. Hij stelt er de aanbesteder schriftelijk en onverwijld van op de hoogte.

§ 4. Indien de ambtenaar, de openbare gezagsdrager, de natuurlijke persoon of rechtspersoon bedoeld in paragraaf 1, tweede lid, zelf of via een tussenpersoon, één of meer aandelen of deelbewijzen ter waarde van ten minste vijf percent van het maatschappelijk kapitaal van een van de kandiderende of inschrijvende ondernemingen bezit, is hij verplicht de aanbesteder daarvan in kennis te stellen.

Verboden handelingen

Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 artikel 27 §2 en §3 (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van artikel 74 van hetzelfde decreet)

§ 2. Het is voor een gemeenteraadslid verboden:

1° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris tegen betaling te werken in geschillen ten behoeve van de gemeente. Dat verbod geldt ook voor de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;

2° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris ten behoeve van de tegenpartij van de gemeente of ten behoeve van een personeelslid van de gemeente te werken bij geschillen die betrekking hebben op beslissingen over de tewerkstelling binnen de gemeente. Dat verbod geldt ook voor de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;

3° rechtstreeks of onrechtstreeks een overeenkomst te sluiten, behalve in geval van een schenking aan de gemeente of een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap, of deel te nemen aan een opdracht voor aanneming van werken, leveringen of diensten, verkoop of aankoop ten behoeve van de gemeente of een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap, behalve als het

gemeenteraadslid een beroep doet op een dienstverlening van de gemeente of van een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap en ten gevolge daarvan een overeenkomst aangaat;

4° op te treden als afgevaardigde of deskundige van een vakorganisatie in het bijzonder onderhandelingscomité of het hoog overlegcomité van de gemeente.

§ 3. Dit artikel is van toepassing op de vertrouwenspersoon, vermeld in artikel 16 en 155.

Openbaarheid van de vergadering

Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 artikel 28 (ook van toepassing op de OCMW-raad op basis van artikel 74 van hetzelfde decreet)

§ 1. De vergaderingen van de gemeenteraad zijn openbaar, behalve als:

1° het om aangelegenheden gaat die de persoonlijke levenssfeer raken. Zodra een dergelijk punt aan de orde is, beveelt de voorzitter de behandeling in besloten vergadering;

2° de gemeenteraad met twee derde van de aanwezige leden en op gemotiveerde wijze beslist tot behandeling in besloten vergadering, in het belang van de openbare orde of op grond van ernstige bezwaren tegen de openbaarheid.

De vergaderingen over de beleidsrapporten, vermeld in artikel 249, zijn in elk geval openbaar.

§ 2. De besloten vergadering kan alleen plaatsvinden na de openbare vergadering, uitgezonderd in tuchtzaken. Als tijdens de openbare vergadering blijkt dat de behandeling van een punt in besloten vergadering moet worden voortgezet, kan de openbare vergadering, alleen met dat doel, worden onderbroken. Als tijdens de besloten vergadering blijkt dat de behandeling van een punt in openbare vergadering moet worden behandeld, wordt dat punt opgenomen op de agenda van de eerstvolgende gemeenteraad. In geval van dringende noodzakelijkheid van het punt of in geval van de eedaflegging van een personeelslid kan de besloten vergadering, alleen met dat doel, worden onderbroken.

Geheimhoudingsplicht en beroepsgeheim

Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 artikel 29 §4 (ook van toepassing op de OCMW-raad op basis van artikel 74 van hetzelfde decreet)

§ 4. De gemeenteraadsliden, alsook alle andere personen die krachtens de wet of het decreet de besloten vergaderingen van de gemeenteraad bijwonen, zijn tot geheimhouding verplicht.

Dit artikel doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van strafrechtelijke vervolging van de gemeenteraadsliden, alsook van alle andere personen als vermeld in het eerste lid wegens schending van het beroepsgeheim, overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Strafwetboek van 8 juni 1867 artikel 458

Geneesheren, heilkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte (of voor een parlementaire onderzoekscommissie) getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet, het decreet of de ordonnantie hen verplicht of toelaat die geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf van een jaar tot drie jaar en een geldboete van honderd euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen.

Terugbetaling en verantwoording van kosten:

Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 artikel 38 1° (ook van toepassing op de OCMW-raad op basis van artikel 74 van hetzelfde decreet)

De gemeenteraad stelt bij de aanvang van de zittingsperiode een huishoudelijk reglement vast waarin aanvullende maatregelen worden opgenomen voor de werking van de raad en waarin minstens bepalingen worden opgenomen over:

1° de vergaderingen waarvoor presentiegeld wordt verleend, het bedrag van het presentiegeld en de nadere regels voor de eventuele terugbetaling van specifieke kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat van gemeenteraadslid of lid van het college van burgemeester en schepenen;

...

Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2018 houdende het statuut van de lokale mandataris artikel 35 §1, §2 en §3

§ 1. Alleen kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat en die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het mandaat, kunnen worden terugbetaald.

De kosten, vermeld in het eerste lid, worden gestaafd met bewijsstukken.

§ 2. De algemeen directeur beoordeelt of de kosten voldoen aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1 en aan de voorwaarden, vermeld in het huishoudelijk reglement.

§ 3. Jaarlijks wordt een overzicht gemaakt van de terugbetaling van de kosten van de mandatarissen. Dat document is openbaar.

Corruptie

Strafwetboek van 8 juni 1867 artikel 245

Iedere persoon die een openbaar ambt uitoefent, die, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenpersonen of door schijnhandelingen, enig belang, welk het ook zij, neemt of aanvaardt in de verrichtingen, aanbestedingen, aannemingen of werken in regie waarover hij ten tijde van de handeling geheel of ten dele het beheer of het toezicht had, of die, belast met de ordonnancering van de betaling of de vereffening van een zaak, daarin enig belang neemt, wordt gestraft met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar, en met geldboete van 100 frank tot 50 000 frank of met één van die straffen en hij kan bovendien, overeenkomstig artikel 33, worden veroordeeld tot ontzetting van het recht om openbare ambten, bedieningen of betrekkingen te vervullen. De voorafgaande bepaling is niet toepasselijk op hem die in de gegeven omstandigheden zijn private belangen door zijn betrekking niet kon bevorderen en openlijk heeft gehandeld.

Artikel 4

Afschrift van de deontologische code over te maken aan de lokale mandatarissen.

Namens de raad,

algemeen directeur,
Hendrik Vandenbruwane

voorzitter
Glenn Lambert

Voor éénsluitend afschrift,

algemeen directeur
Hendrik Vandenbruwane

burgemeester
Luc Vannieuwenhuyze